

ĐỔI MỚI TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC ĐÁNH GIÁ HỌC SINH CỦA GIÁO VIÊN TIỂU HỌC

RENOVATING ORGANIZATION OF TRAINING ABILITY TO EVALUATE STUDENTS OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS

TRẦN THỊ HƯƠNG

Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, huongtth@hcmue.edu.vn

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận: 19/10/2019 Ngày nhận lại: 22/11/2019 Duyệt đăng: 26/11/2019 Mã số: TCKH-S03T09-B31-2019 ISSN: 2354 – 0788</p> <p>Từ khóa: tổ chức, hoạt động bồi dưỡng, năng lực đánh giá học sinh, giáo viên tiểu học.</p> <p>Key words: organizing, fostering activities, ability to assess students, elementary teacher.</p>	<p><i>Bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên trường tiểu học theo yêu cầu đổi mới xuất phát từ những cơ sở khoa học. Bài viết trình bày biện pháp đổi mới tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học theo yêu cầu thống nhất giữa mục tiêu, nội dung và phương thức tổ chức bồi dưỡng phù hợp thực tiễn trường tiểu học.</i></p> <p>ABSTRACTS <i>Training the ability to evaluate students of elementary school teachers according to renovation requirements derives from scientific bases. The paper writes about the measures of renovating organization of training teachers' ability to evaluate students in accordance with the requirements of unifying between objectives, contents and methods of organizing the training to be suitable with the current situation of elementary schools.</i></p>

1. CƠ SỞ KHOA HỌC ĐỀ XUẤT BIỆN PHÁP ĐỔI MỚI TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC ĐÁNH GIÁ HỌC SINH CỦA GIÁO VIÊN TIỂU HỌC

Một trong những quan điểm xây dựng Chương trình giáo dục phổ thông 2018 là “bảo đảm phát triển phẩm chất và năng lực người học thông qua nội dung giáo dục với những kiến thức, kỹ năng cơ bản, thiết thực, hiện đại; hài hòa đức, trí, thể, mỹ; chú trọng thực hành, vận dụng kiến thức, kỹ năng đã học để giải quyết vấn đề trong học tập và đời sống; tích hợp cao ở các lớp học dưới, phân hoá dần ở các lớp học trên; thông qua các phương pháp, hình thức tổ chức giáo dục phát huy tính chủ động và tiềm năng của mỗi học

sinh, các phương pháp đánh giá phù hợp với mục tiêu giáo dục và phương pháp giáo dục để đạt được mục tiêu đó” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Mục tiêu Chương trình giáo dục tiểu học “giúp học sinh hình thành và phát triển những yếu tố căn bản, đặt nền móng cho sự phát triển hài hoà về thể chất và tinh thần, phẩm chất và năng lực; định hướng chính vào giáo dục về giá trị bản thân, gia đình, cộng đồng và những thói quen, nề nếp cần thiết trong học tập và sinh hoạt”. Cùng với những định hướng đổi mới mục tiêu, nội dung, phương thức giáo dục, định hướng đổi mới về đánh giá kết quả giáo dục là “ứng dụng các thành tựu khoa học mới về đánh giá giáo dục nhằm cung cấp những cơ sở tin cậy

cho việc đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của người học và điều chỉnh cách dạy, cách học. Nội dung, hình thức kiểm tra, thi và đánh giá kết quả giáo dục phải chú trọng đánh giá việc hiểu, vận dụng kiến thức, kỹ năng vào việc giải quyết các vấn đề trong học tập và thực tiễn” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018).

Trong thực tiễn giáo dục tiểu học, vấn đề đổi mới đánh giá học sinh tiểu học đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo chú trọng và xác định rõ mục đích đánh giá học sinh tiểu học nhằm “giúp giáo viên điều chỉnh, đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động dạy học, hoạt động trải nghiệm ngay trong quá trình và kết thúc mỗi giai đoạn dạy học, giáo dục; kịp thời phát hiện những cố gắng, tiến bộ của học sinh để động viên, khích lệ và phát hiện những khó khăn chưa thể tự vượt qua của học sinh để hướng dẫn, giúp đỡ; đưa ra nhận định đúng những ưu điểm nổi bật và những hạn chế của mỗi học sinh để có giải pháp kịp thời nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động học tập, rèn luyện của học sinh; góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục tiểu học” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2014).

Có nhiều yếu tố ảnh hưởng đến kết quả đổi mới hoạt động đánh giá học sinh tiểu học, trong đó, năng lực của giáo viên tiểu học là yếu tố quyết định cho sự thành công của phương thức đánh giá mới. Vì vậy, các biện pháp đổi mới tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học có ý nghĩa then chốt.

Cơ sở thực tiễn đề đề xuất các biện pháp đổi mới tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học dựa trên số liệu của đề tài nghiên cứu khoa học – công nghệ cấp Bộ: “Phát triển năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học” (Mã số: B2016.19.08 - Trần Thị Hương, 2019). Đề tài đã thực hiện khảo sát, đánh giá thực trạng biểu hiện năng lực đánh giá học sinh của giáo viên và thực trạng tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tại một số trường tiểu học thuộc Thành phố Hồ Chí Minh, tỉnh Tiền Giang, tỉnh

Đồng Nai. Mẫu nghiên cứu gồm 135 cán bộ quản lý và 927 giáo viên tiểu học. Kết quả cho thấy:

Cán bộ quản lý, giáo viên đồng ý rất cao về mục đích, yêu cầu, nội dung, hình thức và các quy định về đánh giá học sinh tiểu học theo Thông tư 22/2016/TT-BGD&ĐT.

Cán bộ quản lý, giáo viên đánh giá năng lực đánh giá học sinh của giáo viên vẫn còn hạn chế ở *thông hiểu* và các năng lực *sử dụng* phương pháp, kỹ thuật, xây dựng công cụ đánh giá và thực hiện qui trình đánh giá học sinh theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh.

Cán bộ quản lý, giáo viên đánh giá thực trạng tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học ở mức độ thực hiện “*thường xuyên*” (cán bộ quản lý=2,61; giáo viên=2,68), mức độ hiệu quả “*khá*” (cán bộ quản lý=2,51; giáo viên=2,73). Tuy nhiên, có nhiều nội dung bị đánh giá ở mức độ thực hiện “*ít thường xuyên*” và hiệu quả “*trung bình*”. Những nội dung được xếp hạng 1 đến 5, mức độ thực hiện “*thường xuyên*” với ĐTB từ 3,08 đến 3,26 và hiệu quả ở mức “*khá*” với ĐTB từ 3,29 đến 3,50 gồm: “Thông báo kế hoạch bồi dưỡng đến các đơn vị và giáo viên; Tổ chức bồi dưỡng tập trung theo kế hoạch tập huấn của Bộ/Sở Giáo dục và Đào tạo; Tổ chức bồi dưỡng tập trung ở cụm trường theo kế hoạch của Phòng Giáo dục và Đào tạo; Tổ chức bồi dưỡng tập trung tại trường tiểu học; Giáo viên tự bồi dưỡng theo quy định thường xuyên”. Kết quả khảo sát này phù hợp với một số minh chứng về các đợt tổ chức tập huấn giáo viên do Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức như: “Đánh giá học sinh tiểu học (9/2014); “Hướng dẫn đánh giá học sinh tiểu học (10/2016).

Những nội dung được đánh ở mức độ thực hiện “*ít thường xuyên*” với ĐTB từ 1,72 đến 2,50 và hiệu quả ở mức “*trung bình*” với ĐTB từ 1,26 đến 2,46 gồm: “Tổ chức các chuyên đề bồi dưỡng kiến thức, phương pháp và kỹ năng về đánh giá cho giáo viên, cập nhật kiến thức và

kỹ năng đánh giá học sinh theo tiếp cận năng lực; Tổ chức bồi dưỡng ứng dụng công nghệ thông tin trong đánh giá học sinh tiểu học”. Những nội dung đánh giá ở thứ hạng *thấp* về mức độ thực hiện gồm: “Tổ chức tọa đàm, xemina chuyên đề về đánh giá học sinh tiểu học; Tổ chức cho giáo viên nghiên cứu tài liệu, thảo luận nhóm, trình bày báo cáo về đánh giá học sinh”.

Hầu hết các ý kiến trả lời phỏng vấn sâu đều phản ánh mức độ thực hiện cụ thể các hình thức tổ chức bồi dưỡng “chưa thường xuyên và thiếu chiều sâu”. Các hình thức tổ chức bồi dưỡng chưa thực hiện thường xuyên, chưa đa dạng, chưa tập trung chuyên môn sâu về đánh giá như nội dung kiến thức, kỹ năng mới về đánh giá học sinh, kỹ thuật, phương pháp đánh giá thường xuyên học sinh, kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin vào đánh giá để đáp ứng các yêu cầu của Thông tư 22/TT-BGD&ĐT.

3. ĐỔI MỚI CÁCH THỨC TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC ĐÁNH GIÁ HỌC SINH CỦA GIÁO VIÊN TIỂU HỌC

3.1. Mục tiêu của đổi mới cách thức tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học

Tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học là yếu tố có tính chất quyết định thành công của hoạt động bồi dưỡng, đảm bảo cho kế hoạch và chương trình bồi dưỡng được thực hiện một cách hiệu quả. Mỗi nhà trường đều có những biện pháp đổi mới cách thức tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học phù hợp thực tiễn nhà trường.

Mục tiêu chính của biện pháp là đổi mới hình thức và phương pháp tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên theo hướng phát huy vai trò chủ động, tích cực, sáng tạo của trường tiểu học, tổ chuyên môn và giáo viên trong hoạt động bồi dưỡng; Làm cho công tác tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh cho giáo viên thêm đa dạng,

phong phú, gây hứng thú cho giáo viên khi tham gia bồi dưỡng. Yêu cầu của biện pháp là thống nhất giữa mục tiêu, nội dung và phương thức bồi dưỡng phù hợp thực tiễn. Bồi dưỡng phải theo kế hoạch, thu hút được tất cả giáo viên học tập tham gia với tư cách vừa là đối tượng bồi dưỡng, vừa là chủ thể bồi dưỡng; Kết hợp giữa bồi dưỡng và tự bồi dưỡng của giáo viên; Việc bồi dưỡng phải được tiến hành thường xuyên, liên tục; Chú ý đến nhu cầu bồi dưỡng của từng giáo viên, trên cơ sở đó mà có sự điều chỉnh nội dung, phương pháp và hình thức bồi dưỡng phù hợp.

3.2. Cách thức thực hiện đổi mới tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học

Thành lập ban chỉ đạo hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên và phân công nhiệm vụ cụ thể: Để bồi dưỡng chuyên môn về đổi mới đánh giá học sinh tiểu học, Phòng Giáo dục và Đào tạo cần thành lập ban chỉ đạo hoặc tổ tư vấn (kiêm nhiệm) để tham mưu cho lãnh đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo về hoạt động bồi dưỡng phát triển chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên, trong đó có đổi mới tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên. Thành phần ban chỉ đạo hoặc tổ tư vấn gồm đại diện lãnh đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo, đại diện lãnh đạo trường tiểu học, tổ chuyên môn và giáo viên cốt cán các khối chuyên môn. Trong mỗi trường học có thể thành lập ban chỉ đạo hoạt động bồi dưỡng gồm Phó hiệu trưởng chuyên môn, tổ trưởng chuyên môn và các giáo viên cốt cán. Mỗi thành viên ban chỉ đạo có nhiệm vụ cụ thể và phối hợp nhau để tổ chức thực hiện kế hoạch bồi dưỡng.

Ban chỉ đạo hoặc tổ tư vấn không chỉ có nhiệm vụ lựa chọn, phát triển chương trình chuyên đề bồi dưỡng mà còn xác định hình thức, phương pháp bồi dưỡng. Hình thức bồi dưỡng tập trung tại cơ sở bồi dưỡng của Phòng Giáo dục và Đào tạo, bồi dưỡng theo cụm trường, cụm chuyên môn, theo trường hay tổ chuyên môn và tự bồi dưỡng của giáo viên. Thực hiện bồi dưỡng

theo thời gian trong hè theo kế hoạch của Phòng Giáo dục và Đào tạo; trong năm học theo kế hoạch định trước của hiệu trưởng hay bồi dưỡng thường xuyên đối với từng cá nhân.

Hướng dẫn kết hợp đa dạng các hình thức, phương pháp bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên: Hiệu trưởng cần quán triệt các văn bản chỉ đạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo, của Sở Giáo dục và Đào tạo cũng như phòng Giáo dục và Đào tạo về công tác kiểm tra đánh giá. Cán bộ quản lý phải thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, nhắc nhở đội ngũ lãnh đạo các tổ chuyên môn, giáo viên luôn gương mẫu thực hiện các văn bản chỉ đạo đó. Hiệu trưởng các trường cần đề xuất với Phòng Giáo dục và Đào tạo các chuyên đề bồi dưỡng phù hợp giáo viên của trường, đề xuất mời chuyên gia, báo cáo viên hoặc cử giáo viên cốt cán của trường tham gia nhóm bồi dưỡng giáo viên. Phối hợp với các trường trong cụm trường xây dựng kế hoạch tổ chức các chuyên đề bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh cho giáo viên, đồng thời chỉ đạo tổ chuyên môn, giáo viên xây dựng kế hoạch chuyên đề về nâng cao năng lực đánh giá cho giáo viên trong năm học.

Về hình thức bồi dưỡng cần kết hợp nhiều hình thức đa dạng và phong phú như: Bồi dưỡng tập trung theo chuyên đề tại cơ sở bồi dưỡng nhằm nâng cao một cách có hệ thống kiến thức, kỹ năng cho giáo viên. Có thể tập trung học liên tục hoặc tập trung theo từng đợt, cấp chứng nhận các chuyên đề bồi dưỡng.. ; Bồi dưỡng thường xuyên thông qua tự học, tự bồi dưỡng trong thực tiễn giáo dục, tham gia các buổi hội thảo, tham gia các khóa bồi dưỡng ngắn hạn, tham quan học tập kinh nghiệm trường bạn. Trong đó tự học, tự bồi dưỡng là cách bồi dưỡng cơ bản nhất, thông qua các hoạt động thực tiễn về giảng dạy người giáo viên tự rút ra những bài học kinh nghiệm, khắc phục những mặt còn hạn chế; Bồi dưỡng thông qua sinh hoạt chuyên môn cụm trường; sinh hoạt cấp, tổ, nhóm chuyên môn: Tổ chức nghe báo cáo các chuyên đề về đổi mới đánh giá

học sinh; Tổ chức tập huấn nghiệp vụ về đánh giá học sinh; Tổ chức Hội thảo chuyên đề trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm về đánh giá học sinh...; Bồi dưỡng thông qua dự giờ thăm lớp; tổ chức báo cáo chuyên đề, trao đổi thảo luận, thực hành, minh họa, rút kinh nghiệm, chia sẻ cùng đồng nghiệp; Bồi dưỡng theo hình thức từ xa, online, qua mạng internet với các học liệu phát cho người học.

Về phương pháp bồi dưỡng: kết hợp giữa các phương pháp lấy học viên làm trung tâm và tự bồi dưỡng của giáo viên là chủ yếu. Định hướng đổi mới phương pháp bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên là tạo sự chuyển biến căn bản từ học tập thụ động nghe giảng trong các đợt tập trung là chính sang tự học chủ động là chính với sự giúp đỡ của tài liệu và phương tiện nghe nhìn, kết hợp với làm việc theo nhóm đồng nghiệp. Phương pháp bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tập trung theo hướng tổ chức các hoạt động cá nhân hoặc nhóm để mọi học viên được tham gia tích cực vào nội dung lớp học và được tập dượt tại chỗ; cần tạo điều kiện cho giáo viên được đóng góp kinh nghiệm bản thân trong quá trình học bồi dưỡng. Từ đó, quy trình chung của phương pháp tổ chức bồi dưỡng giáo viên có thể gồm các bước sau đây:

Bước 1: Phát tài liệu bồi dưỡng, hướng dẫn sơ bộ cho giáo viên về nội dung tài liệu; Bước 2: giáo viên tự nghiên cứu tài liệu bồi dưỡng; Bước 3: Tổ chức cho giáo viên trao đổi về tài liệu bồi dưỡng theo từng trường, tổ chuyên môn; Bước 4: Tập trung những nội dung giáo viên chưa rõ, chưa thống nhất qua tự nghiên cứu và trao đổi, thảo luận; Bước 5: Tổ chức giải đáp những nội dung giáo viên chưa rõ hoặc chưa thống nhất ở tài liệu bồi dưỡng.

Tổ chức hoạt động của tổ chuyên môn với nội dung về đánh giá học sinh theo tinh thần “tổ chức biết học hỏi”: Trong trường tiểu, học tổ chuyên môn có nhiệm vụ tổ chức hoạt động bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên.

Trong giai đoạn đổi mới chương trình giáo dục tiểu học hiện nay, tổ chuyên môn có vai trò quan trọng trong hoạt động bồi dưỡng phát triển năng lực nghề nghiệp cho giáo viên trong tổ. Tổ chuyên môn thực hiện đánh giá năng lực giáo viên, phát hiện những điểm mạnh, yếu, thuận lợi, khó khăn của giáo viên trong quá trình đánh giá học sinh theo hướng đổi mới, từ đó lập kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo chuyên đề đổi mới đánh giá học sinh của giáo viên, tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo hướng đổi mới nhằm phát triển năng lực đánh giá học sinh của giáo viên.

Sinh hoạt chuyên môn của tổ chuyên môn là hoạt động trong đó giáo viên trao đổi chuyên môn, học tập lẫn nhau, học tập trong thực tế, là nơi thử nghiệm và trải nghiệm những cái mới, kết nối lý thuyết với thực hành, ý định và thực tế. Vì vậy sinh hoạt chuyên môn là một trong những hình thức bồi dưỡng giáo viên hiệu quả nếu tổ chuyên môn xây dựng môi trường tự bồi dưỡng, hợp tác, chia sẻ và tổ chức bồi dưỡng giáo viên theo hình thức chuyên đề, nghiên cứu bài học, tọa đàm, hội nghị, tập huấn....

Nhà trường cần chỉ đạo các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch bồi dưỡng giáo viên theo từng năm học. Bồi dưỡng năng lực tổ chức, điều hành sinh hoạt chuyên môn cho tổ khối trường - những người chủ trì các buổi sinh hoạt chuyên môn theo hướng đổi mới. Thực tế cho thấy 1 buổi sinh hoạt chuyên môn thành công phụ thuộc rất nhiều vào khả năng và chuyên môn của người điều hành. Cần sắp xếp và bố trí thời gian sinh hoạt chuyên môn hợp lý. Các cấp chỉ đạo chuyên môn, Ban giám hiệu cần quản lý chặt chẽ nội dung các buổi sinh hoạt chuyên môn, có sự hướng dẫn và định hướng nội dung sinh hoạt chuyên môn theo tình hình thực tế của nhà trường hay từng khối lớp...

Thực trạng sinh hoạt ở các tổ chuyên môn hiện nay cho thấy tính hợp tác, đồng thuận và tập thể chưa cao, phần lớn hoạt động của giáo viên trong quá trình tham gia sinh hoạt tổ chuyên môn là thiên về mục đích cá nhân hơn việc học

hỏi, nâng cao NL của đồng nghiệp trong tổ, nhóm chuyên môn. Phát huy tinh thần tổ chuyên môn là “Tổ chức biết học hỏi” sẽ tạo ra môi trường thuận lợi để giáo viên trao đổi ý kiến, hỗ trợ và giúp đỡ lẫn nhau, từng bước hoàn thiện về kỹ năng, kỹ thuật dạy học và đánh giá học sinh trong bối cảnh đổi mới.

Tổ chức lựa chọn và bồi dưỡng đội ngũ cốt cán về chuyên môn cho công tác bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh: Giáo viên cốt cán trường tiểu học có vai trò đầu tàu, dẫn dắt nhà trường và tổ chuyên môn xác định nhu cầu giáo dục và cải thiện chất lượng giáo dục của trường tiểu học. Giáo viên cốt cán là những chuyên gia về môn học và nghiệp vụ sư phạm, có năng lực hướng dẫn, tư vấn đồng nghiệp và học sinh hiệu quả, khởi xướng các ý tưởng sáng tạo và nghiên cứu khoa học, có năng lực tự học và phát triển nghề nghiệp hiệu quả. Họ không chỉ hiểu biết, nắm vững chương trình giáo dục mà còn hiểu biết sâu sắc, thấu đáo các chuyên đề chuyên sâu về dạy học và giáo dục và đánh giá học sinh.

Vì vậy cán bộ quản lý cần nắm vững cơ sở pháp lý, các quy định của ngành, về sử dụng giáo viên, đánh giá đúng năng lực giáo viên cốt cán, phát hiện, bồi dưỡng, thừa nhận, tôn vinh và lan tỏa ảnh hưởng của giáo viên cốt cán; Phân công giảng dạy và công việc khác phù hợp chức trách, năng lực giáo viên cốt cán; Tổ chức, hướng dẫn thực hiện hoạt động dạy học và giáo dục của giáo viên cốt cán; Tổ chức các hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyên môn, nghiệp vụ; Thường xuyên theo dõi, giám sát thực hiện hoạt động dạy học và giáo dục của giáo viên cốt cán...; Quy định nội dung hướng dẫn đồng nghiệp về chuyên môn và nghiệp vụ; Tổ chức dự giờ, thảo luận, chia sẻ kinh nghiệm dạy học và giáo dục từ giáo viên cốt cán; Tổ chức sinh hoạt tổ chuyên môn để giáo viên cốt cán trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm dạy học và giáo dục; Tổ chức giáo viên cốt cán chủ trì hội nghị, hội thảo, tập huấn giáo viên; Tổ chức giáo viên cốt cán chủ trì sinh hoạt theo nhóm giáo viên; Tổ chức giáo viên cốt cán báo cáo theo chuyên đề

về đánh giá học sinh; Tạo điều kiện cho giáo viên cốt cán chia sẻ học liệu, tài nguyên theo tổ/khối/trường/cụm trường...; Tổ chức cho đội ngũ giáo viên cốt cán đi tham quan, trao đổi kinh nghiệm thực tế tại các trường bạn hoặc tại các cơ sở giáo dục trong nước, sau đó họ sẽ về bồi dưỡng lại cho các giáo viên khác trong trường.

Tổ chức mô hình hướng dẫn, chia sẻ đồng nghiệp, phát huy vai trò của người giáo viên tiêu biểu trong bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh

Trong nhà trường, cán bộ quản lý, giáo viên cốt cán có nhiều kinh nghiệm chính là những người hướng dẫn cho đồng nghiệp để giúp họ phát triển năng lực chuyên môn và nghiệp vụ. Hướng dẫn và chia sẻ đồng nghiệp là phương pháp phát triển chuyên môn nói chung và phát triển năng lực đánh giá học sinh hiệu quả không chỉ cải tiến hoạt động dạy học, đánh giá học sinh mà còn tăng cường mối quan hệ hợp tác giữa các đồng nghiệp. Hướng dẫn, chia sẻ đồng nghiệp có thể thực hiện trực tiếp, gián tiếp, hướng dẫn chung hoặc hướng dẫn từng cá nhân. Hướng dẫn chung là hướng dẫn cho nhiều người cùng một lúc theo các hình thức trong sinh hoạt tổ/khối chuyên môn, thông qua hội thảo, hội nghị chuyên đề đánh giá học sinh, trao đổi trong nhóm giáo viên, làm báo cáo viên, chuyên gia nói chuyện.... Hướng dẫn từng cá nhân dưới hình thức giúp đỡ, kèm cặp...

Hướng dẫn hoạt động tự bồi dưỡng của giáo viên theo yêu cầu đổi mới: Tự học, tự bồi dưỡng thường xuyên của giáo viên là phương thức hiệu quả phát triển năng lực nghề nghiệp của giáo viên. Hướng dẫn hoạt động tự học, tự bồi dưỡng của giáo viên là một trong những yếu tố quan trọng trong quá trình bồi dưỡng năng lực đánh giá học sinh của giáo viên. Các biện pháp cụ thể gồm: Giáo dục giáo viên ý thức đúng đắn ý nghĩa của tự học, tự bồi dưỡng, vai trò, trách nhiệm của cá nhân về tự học, tự bồi dưỡng, từ đó chuyển hóa được yêu cầu đổi mới đánh giá học sinh thành nhu cầu, động cơ, mục đích của cá nhân, chủ động, tích cực tự học, tự bồi dưỡng.

Hướng dẫn giáo viên xây dựng kế hoạch tự học, tự bồi dưỡng khoa học, trong đó xác định rõ mục tiêu, nội dung, hình thức, phương pháp, thời gian tự học, tự bồi dưỡng nhằm phát triển năng lực dạy học và đánh giá học sinh. Hướng dẫn giáo viên căn cứ vào kế hoạch bồi dưỡng của trường, tổ chuyên môn, tham khảo các thông tư quy định về bồi dưỡng thường xuyên giáo viên tiểu học để lựa chọn, thống kê các nội dung tự học, tự bồi dưỡng, những yêu cầu cụ thể cần đạt được, mốc thời gian và mức độ hoàn thành phù hợp với điều kiện và năng lực bản thân. Hướng dẫn và tạo điều kiện cho giáo viên sắp xếp thời gian tự học, tự bồi dưỡng cho phù hợp với đặc trưng công việc của giáo viên tiểu học như tự bồi dưỡng qua sinh hoạt chuyên môn ở tổ, nhóm, qua dự giờ thăm lớp, qua tham dự các buổi chuyên đề, tập huấn, hội thảo do trường, Phòng giáo dục tổ chức... vào hè hoặc trong năm học. Hướng dẫn, tạo điều kiện cho giáo viên lựa chọn tài liệu, nghiên cứu thu thập thông tin một cách có chọn lọc phù hợp với yêu cầu chuyên đề qua sách báo, qua các phương tiện thông tin đại chúng, qua mạng internet, qua sinh hoạt chuyên môn... Trong quá trình tự học, tự bồi dưỡng giáo viên phải biết tự kiểm tra, đánh giá kết quả bồi dưỡng, kịp thời điều chỉnh, bổ sung kế hoạch nhằm đạt mục tiêu bồi dưỡng.

Tổ chức hội nghị, hội thảo báo cáo kinh nghiệm điển hình về đánh giá học sinh: Tổ chức hội nghị báo cáo kinh nghiệm điển hình về đổi mới đánh giá học sinh tiểu học nhằm động viên, nhân rộng gương điển hình giáo viên thực hiện hiệu quả công tác đánh giá học sinh theo hướng mới. Tổ chức hội nghị, hội thảo báo cáo kinh nghiệm điển hình về đánh giá học sinh có thể tổ chức trong trường, theo cụm trường, trong tổ chuyên môn hoặc cụm chuyên môn. Nhà trường, tổ chuyên môn có thể tổ chức quy trình nghiên cứu khoa học sư phạm ứng dụng về đề tài đổi mới đánh giá học sinh, từ đó phổ biến kết quả tốt và áp dụng trong thực tiễn.

Tổ chức vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, phương pháp dạy học và kỹ thuật dạy học tích cực và tổ chức, chỉ đạo chặt chẽ, nghiêm túc hoạt động đánh giá học sinh: Trong dạy học tích cực, đánh giá là yếu tố quan trọng, gắn liền với quá trình học tập và giúp nâng cao kết quả học tập của học sinh. Một trong những định hướng đổi mới hoạt động đánh giá học sinh tiểu học hiện nay là chuyển đánh giá từ một hoạt động độc lập với quá trình dạy học sang việc tích hợp đánh giá vào quá trình dạy học, xem đánh giá là một phương pháp dạy học. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh vừa là mục tiêu,

vừa là công cụ dạy học, kiểm tra đánh giá vừa là bộ phận không thể tách rời của quá trình dạy học, vừa là động lực để thúc đẩy sự đổi mới phương pháp dạy học. Nhà trường, tổ chuyên môn quán triệt, tổ chức, chỉ đạo giáo viên vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, phương pháp dạy học và kỹ thuật dạy học tích cực và tổ chức, chỉ đạo chặt chẽ, nghiêm túc đổi mới hoạt động đánh giá học sinh, thường xuyên trao đổi, rút kinh nghiệm trong các buổi sinh hoạt chuyên môn; thường xuyên tổ chức thảo luận, rút kinh nghiệm trong quá trình thực hiện đánh giá học sinh trên lớp, trong và ngoài giờ dạy.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (2013), Nghị quyết số 29 - NQ/TW ngày 4 tháng 11 năm 2013 về *Đổi mới căn bản, toàn diện Giáo dục và Đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.*
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông – Chương trình tổng thể* (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo).
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), Thông tư số 30/2014/TT-BGDĐT ngày 28/8/2014 về Ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2016), Thông tư số 22/2016/TT-BGDĐT ngày 22/9/2016 về việc sửa đổi, bổ sung một số điều của quy định đánh giá học sinh tiểu học (Ban hành kèm theo Thông tư số 30/2014/TT-BGDĐT ngày 28/8/2014).
5. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Quy định chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông* (Ban hành kèm theo Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT ngày 22 tháng 8 năm 2018).
6. Trần Thị Hương (2019), *Phát triển năng lực đánh giá học sinh của giáo viên tiểu học*, Đề tài nghiên cứu khoa học – công nghệ cấp Bộ (Mã số: B2016.19.08).